

År 1900 den 4 oktober
affär nr N:o 21651

M. Larsson

Annot:
H. Hellmer

DIREKTIONEN

för

STÄDERNAS ALLMÄNNA BRANDSTODS-BOLAG I FINLAND

Brandförsäkringsbrevet expedieradt till agenten den

Värderingshandlingarna inkomna till Direktionen den

antager härigenom, under N:o 16198, till försäkring emot brandskada, åskslag och explosion, för ett värde af *Tvåtusen (2000)* finska mark, nedannämnda byggnader å gården N:o 76 i första kvarteret af staden *Kristinestad*, tillhörig fiskaren *Johan Johansson*

..... samt fastställer årliga inträdesavgiften därför till följande belopp, att uti fem års tid erläggas, nämligen:

För huset N:o *1*, värdt *och* försäkradt för *1700* mark, till *11:90*
N:o 2 — — — — — *300* — — — — — *2:40*

Summa årlig avgift i finska mark *14:30* penni.

Och kommer denna försäkringsrätt, på de vilkor och med de inskränkingar Hans Kejsersliga Majestäts den 27 Oktober 1885 för bolaget förnyade Nådiga Reglemente bestämmer, att vara gällande ifrån klockan 6 e. m. den *18 dennes*, då värderingshandlingarna i behörigt skick jämte inträdesavgiften för första året till bolagets agent inkommit. *Helsingfors, den 18 september 1890*

Alex Tuomi

Magnus Gadd

U. J. J. J.

N:o 16198

Dis. exemplar.

M. Larsson

Bokf. Malmberg

Utdrag ur Hans Kejsrerliga Majestäts förnyade Nådiga Reglemente för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, gifvet den 27 Oktober 1885.

§ 5. Vidtager försäkringshafvare förbättring å egendom, som är i bolaget försäkrad, vare berättigad att efter anmälan hos vederbörande agent, äfven utan att föreskrifven värdering egt rum, förbättringen under byggnadstiden i annan assuransinrättning försäkra, dock icke för längre tid än ett år, räknadt från den dag berörde anmälan skett. Men sedan arbetet slutförts eller förenämnda tid tilländalupit, åligger försäkringshafvare att, såframt han derefter vill i bolaget eller annan försäkringsanstalt åtnjuta försäkring för den verkställda förbättringen, vid det i § 6 stadgade äfventyr, egendomen till ny värdering, enligt § 9, oförtöfvadt anmäla.

§ 6. För den del af det egendom åsatta värdet, som icke blifvit i bolaget försäkrad, må egendomen i annan assuransinrättning försäkras, men befines den derstädes försäkrad till högre belopp, vare försäkringsrätten i bolaget förverkad, in-teckningshafvares rätt dock bevarad, på sätt i § 43 är stadgad.

§ 9. Är till försäkring anmäld egendom belägen i stad, skall agenten senast å tredje dagen efter den, då ofvan nämnda handlingar blifvit till honom inlemnade, ej allenast på stället öfvertyga sig om att beskrifning och planteckning äro med verkliga förhållandet öfverensstämmande, samt rätta möjligen före-funna oriktigheter, utan ock föranstalta om värdering af egen-domen genom nedannämde värderingsmän. Denna värdering skall grundas på de för tiden å orten vanliga prisen på bygg-nadsämnen och arbeten af ifrågakomma slag äfvensom å husets dåvarande skick, utan att det inflytande, som husets läge och atkastning kunna utöfva på dess värde, dervid får tagas i be-räkning. Det sålunda bestämde värdet insätter agenten i jemna tiotal mark i beskrifningen.

Vid inträffad meningsskiljaktighet emellan värderingsmän- nen bör hvarderas åsigt intagas i instrumentet; och vare den mening gällande, som af agenten biträdes.

För hvarje värdering erhåller såväl agent som värderings- män enhvar i arvode fyra mark af försäkringstagaren.

Till förrättande af de värderingar i städerna, som omför- målas i detta reglemente, anställas i hvarje stad två värderings- män jemte två suppleanter, alla edsvurne, hvilka för ett år i sänder väljas af de i staden bosatte bolagsmännen. Valet, hvar- vid de väljandes röster beräknas efter hufvudtalet, förrättas in- för magistraten inom November månad efter derom förut skedd kungörelse. Men inställa sig icke vid slikt val åtminstone fyra bolagsmän, eger magistraten utse både värderingsmän och sup- pleanter för det följande året.

Vid skeende värderingar skola värderingsmännen på agen- tens kallelse infinna sig å förrättningsstället, men är någon af dem jäfvig eller annars hindrad, eger agenten tillkalla någon af suppleanterne.

§ 10. Är egendom, som till försäkring anmäles, belägen å landet, skall ofvan omförmälda syn och värdering i närvaro af agenten eller, i fall han är förhindrad, den han eller direk- tionen dertill förordnat, fordarsammast verkställas af två utaf agenten utsedde, å orten bosatte sakkunnige och trovärdige per- soner. För förrättningen tillkommer agenten och värderings- männen af sökanden i arvode enhvar fyra mark samt dessutom skällig resekostnads ersättning.

§ 11. Åtnöjes icke försäkringstagare eller direktionen med det af värderingsmännen egendomen åsatta värde, må dess bestämmande, der ej annan öfverenskommelse träffas, öfverlem- nas till kompromiss. Vill försäkringssökande af slik förmån sig begagna, anmäla derom hos agenten senast å andra dagen efter det han erhållit del af förrättningsmännens utlåtande; och åligger det agenten att, då försäkringshandlingarne enligt § 12 till direktionen insändas, jemväl anmäla, om försäkringstagare väd- jat till kompromiss.

Omförmälda kompromiss bildas sålunda, att direktionen själf eller genom vederbörande agent utser två försäkringssö- kanden likaledes två och de fyra sålunda valde ledamöterna gemensamt en femte ledamot, som tillika är kompromissens ord- förande. Förena sig icke minst tre af de först utsedde ledamö- terne i valet af den femte, tillsättes han genom lottning emellan dem, å hvilka de väljandes röster fallit. Kompromissen, hvars ledamöter skola vara sakkunnige, välkände och på orten bosatte ojäfvige män, sammanträder å det ställe, der den till försäkring anmälda egendomen finnes; och kommer i de tvistiga delarna att förblifva vid kompromissens utslag, som bör innehålla utlåt- ande äfven om kostnaden för kompromissen och hvem den- samma skall drabba.

§ 12. Sedan värdering af den till försäkring anmälda egendomen skett, åligger det agenten att med ledning af den reglementet vidfogade tariff uträkna och särskildt för hvarje byggnad anteckna den inträdesafgift, som af försäkringstagaren skall erläggas. Vill försäkringstagare fullfölja ansökningen, skall han till agenten emot qvitto inbetala ett års inträdesafgift, om hvars belopp han är berättigad att senast andra dagen efter vär- deringens slutförande hos agenten erhålla underrättelse. För- säkringshandlingarne sändas derefter af agenten jemte eget ut- låtande ofördrojligen till direktionen, hvilken slutliga bestäm- mandet af inträdesafgiftens belopp jemväl tillkommer.

§ 13. Då bruk, fabrik eller annan industriell inrättning anmäles till försäkring, bör beskrifning, förutom hvad uti till- lämpliga delar ofvan stadgats, särskildt för hvarje hus, upptaga och innehålla uppgift jemväl om beskaffenheten af derstädes uppställda maskiner äfvensom husets inredning. Agenten insän- der genast handlingarne till direktionen, som derefter till besigt- ningens och värderingens förrättande utser en eller flere, helst å orten bosatte sakkunnige personer. Kostnaden för sådan be- signting och värdering gäldas af sökanden.

§ 17. Har direktionen af en eller annan orsak nedsatt inträdesafgiften, återfår sökanden, vid det försäkringsbrevet till honom utlemnas, hvad han till agenten inbetalt utöfver det af direktionen fastställda beloppet. Är åter afgiften af direktionen förhöjd, skall sökanden, derest han det oakadt vill i bolaget kvarstå, inbetala det bristande beloppet till agenten, som der- förinnan ej må utgifva försäkringsbrevet.

Astundar försäkringssökanden från bolaget afgå, sedan han genom agenten erhållit kännedom om förenämnde, af direk- tionen fastställda förhöjning af inträdesafgiften, vare dertill be- rättigad, men gifve sådant agenten tillkänna innan klockan sex eftermiddagen nästföljande söcknedag, då all vidare försäkr- ingsrätt för den uppgifna egendomen upphör. I detta fall äf-vensom då ansökt försäkring af direktionen icke bifalles, åter- får sökanden nio tiondedelar af den emellertid inbetalda inträ- desafgiften samt vare från all vidare förbindelse och ansvarig- het till bolaget, deribland äfven från erläggandet af tilläfventyrs under försäkringstiden utskrifven extra afgift, befriad.

§ 18. Rättighet till skadeersättning inträder klockan sex eftermiddagen af den dag, då afgiften till agenten erlagts; lika- så förbindelse att utgöra extra afgifter, föränledda af brand- skador, som inträffat efter det försäkringsrätten inträde.

Försäkringsrätt åtnjutes för det af värderingsmännen åsatta värdet, intill dess ärendet af direktionen slutligen afgörts och dett beslut försäkringstagaren delgifvits; åliggande det likväl försäkringssökanden att inom den tid, som direktionen finner skäligt för hvarje särskild ort bestämma och hvilken bör ingå uti det i § 12 omförmälda qvitto, hos agenten om förhållandet göra sig undermåttad, vid äfventyr att försäkringsrätten efter det nämnda tid tilländalupit åtnjutes endast för det af direk- tionen antagna beloppet, äfven om direktionens beslut icke blifvit försäkringssökanden delgifvet.

Underlåter försäkringssökande att erlægga den af direk- tionen bestämda förhöjning å inträdesafgiften, åtnjute så länge underlåtelser varar försäkringsrätt endast i det förhållande, hvori det inbetalda beloppet står till den af direktionen fast- ställda inträdesafgiften.

§ 19. Derest försäkringssökande, som i § 13 omförmäles åtnöjes med den af direktionen fastställda inträdesafgift, vidtager försäkringsrätten så snart denna afgift af sökanden till agenten inbetalls, då jemväl försäkringsbrevet till honom utgifves.

§ 20. Har i bolaget försäkrad hus genom tillbyggnad eller förändring eller till följd af på orten inträdd varaktig prisstegring å arbete och byggnadsförmödenheter fått högre värde än det, hvartill det är försäkradt, kan husets egare erhålla mots- svarande förhöjning af husets försäkringsbelopp. Med ärendets behandling och erläggandet af den förhöjda afgift, som dervid kan ifrågakomma, förfares på sätt angående ny försäkrings med- delande är stadgad. Ny planteckning erfordras dock endast i fall afvikelse från förut inlemnad planteckning genom tillbyg- gnaden eller förändringen inträffat.

§ 21. Nedsättning af försäkringsbeloppet jemte motsva- rande nedsättning af afgifterne beviljas delegare i bolaget på samma sätt och under enahanda vilkor, som om han, efter hvad i § 28 stadgas, afginge ur bolaget för den del af värdet, hvilken genom nedsättningen försvinner. Är lägenheten in-tecknad, styrke egaren att den ej häftar för större skuld, än det värde, som ef- ter nedsättningen återstår, eller vise in-teckningshafvarens bifall till den åskade nedsättningen.

Oberoende af egarens ansökan, må direktionen förordna till nedsättning af åsatt försäkringsvärde om försäkrad egendom till följd af ålder, vanvård eller andra orsaker i märklig mon under samma värde nedgått; dock skall försäkringstagare om denna åtgärd underrättas och vare berättigad att, der han med nedsättningen icke åtnöjes, öfverlemna sakens pröfning och af- görande till kompromiss.

§ 22. Har annan förändring i försäkradt hus eller uti dess granskning skett af den beskaffenhet att densamma, utan att inverka på husets försäkringsvärde, kan enligt tariffen föränledda till förhöjning eller nedsättning af inträdesafgiftens senast fast- ställda belopp, må den inträffade förändringen medföra sådan påföljd dock endast för hus, hvars försäkringsbelopp uppgår till fyratusen mark eller derutöfver.

§ 23. Vill bolagsman med försäkrad egendom vidtaga förändring, som kan anses öka eldfarligheten, eller önskar han begagna eller låta begagna sådan egendom till eldfarlig handte- ring, som ej kan anses tillhöra det ändamål, för hvilket den- samma är anlagd och hvilket vid försäkringen uppgifvits, an- mäle derom skriftligen, antingen omedelbart eller genom agen- ten, hos direktionen, hvilken pröfvar om förändringen kan med- gifvas och om den bör föränledda till förhöjning af inträdesafgif- ten samt i slikt fall, sedan syn å stället efter omständigheterna förrättats, bestämmer beloppet af förhöjningen. Underlåter för- säkringstagare sådant, erlänge för hvarje år från den tid förän- dringen vidtagits tills föreskrifven anmälan skett fyra gånger den förhöjning i afgift, som i följd af förändringen betalas bör och vare derjemte, om eldsvåda af densamma förorsakas, under- kastad den i § 42 mom. 2 stadgade påföljd.

Direktionen må jemväl i förekommande fall föreskrifva husegare att inom viss tid förändra eller undanskaffa eldfarlig inrättning eller eldstad, som i förut försäkradt hus obehörigen tillkommit och pröfvas vara vådlig, vid äfventyr att försäkrings- rätten eljest upphör att vara gällande, intill dess den meddelade föreskriften blifvit fullgjord.

Agenten tillhör såväl att vaka öfver efterlefnaden af of- van berörde föreskrifter, som ock att, då inträffad förändring hos honom tillkännagifves eller han om densamma eljest erhål-

nr. 1890, med Angif 14:30, Götter

N° 6/83 1890

Till försäkring uti Städernas Allmänna Brandstodsbo- lag i Finland anmäles undertecknad härmedelst åbygg- naderna å sin pågående gård och tomt N° 76 vid Häll- fastska- och Staketegatan i första kvarteret af Kristinestad. Tomten innehåller 3447 kvadratalnars i arealvidd; dess omfång vid nr 76 alnar och stöter till Hällfastskagatan, som

N° 6/83 1890

Antk d. 9. Sept. 1890

Agenten
i
KRISTINESTAD
för
Städernas Allmänna Brandstodsbolag
i
FINLAND.

Till Direktionen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

Kristinestad den 3. Septem. 1890.

Till Direktionen får jag ödmjukt inflynda
Värderings instrumentet öfver Fiskaren Johans
Johanssons i denna stad egande gård N° 76. i
första kvarteret med ödmjukt anhållan
att dessa byggnader måtte till försäkring
i Bolaget intagas. Första årets inträdesafgift
bifogas härjemte med en pröfveriss utelä Ang 14:30p.

Ördfammat
Gust. Stenberg.

Summa Mark 2000 2000

Utdrag ur Hans Kejsarliga Majestäts förnyade Nådiga Reglemente för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, gifvet den 27 Oktober 1885.

§ 5. Vidtager försäkringshafvare förbättring å egendom, som är i bolaget försäkrad, vare berättigad att efter anmälan hos vederbörande agent, äfven utan att föreskrifven värdering egt rum, förbättringen under byggnadstiden i annan assurancesinrättning försäkra, dock icke för längre tid än ett år, räknadt från den dag berörde anmälan skett. Men sedan arbetet slutförts eller förenämnda tid tilländalupit, åligger försäkringshafvare att, såframt han derefter vill i bolaget eller annan försäkringsanstalt åtnjuta försäkring för den verkställda förbättringen, vid det i § 6 stadgade äfventyr, egendomen till ny värdering, enligt § 9, oförtöfvadt anmäla.

§ 6. För den del af det egendom åsatta värdet, som icke

§ 17. Har direktionen af en eller annan orsak nedsatt inträdesafgiften, återfår sökanden, vid det försäkringsbrevet till honom utlemnas, hvad han till agenten inbetalt utöfver det af direktionen fastställda beloppet. Är åter afgiften af direktionen förhöjd, skall sökanden, derest han det oakadt vill i bolaget kvarstå, inbetala det bristande beloppet till agenten, som derförinnan ej må utgifva försäkringsbrevet.

Astundar försäkringssökanden från bolaget afgå, sedan han genom agenten erhållit kännedom om förenämnde, af direktionen fastställda förhöjning af inträdesafgiften, vare dertill berättigad, men gifve sådant agenten tillkänna innan klockan sex eftermiddagen nästföljande söcknedag, då all vidare försäk-

Ank. d. 9. Sept. 1890, med Angif. 14. 30. Götter

N° 6/83 1890

Till försäkring uti Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland anmäles undertecknad härmedelst äfbyggnaderna å sin pågående gård och tomt N° 76 vid Hållfastska- och Stakete gatan i första kvarteret af Kristinestad.

Tomten innehåller 344 2/3 kvadratalnar i arealvidd; dess norra sida är 7 1/2 alnar och stöter till Hållfastskagatan, som är 12 1/2 alm bred; östra sidan är 50 alnar och gränser till tomt N° 77; södra sidan är 64 alnar och gränser till tomt N° 75 samt västra sidan 5 1/2 alnar och begränsas af Stakete gatan, som är 11 alnar bred; Tomten ligger på 100 alnars afstånd från stadens allmänna vattenrika brunn samt är försedd med följande brandredskap: två brandhakar, två brandämbar och två brandstegar, hvilka alla äro försedda med gårdens nummer i oljefärg.

	Värde i Mark.	
	at undertecknad ägare	at värderingsmännen
Äfbyggnaderna, som till försäkring anmäles och hvilkas läge bilagde plantekning närmare utvisas, äro följande: N ^o 1. Ett boningshus af timmer i godt stånd, uppfördt år 1835, brädfodrat och måladt med slampfärg, under tak af bräder. Huset, som är 31 alnar långt, 9 3/4 alm. bredt och 8 3/4 alm. högt från marken till takkammern, består af en våning med 5 boningsrum och förstuga innehållande till sammans 2 kakelugnar uti nischer och 3 kokspisar, af hvilka en med hälla och kakugn uti nischen. Dessutom finnes en veranda i två afdelningar värderas till	1,700	1,700
N ^o 2. En uthusbyggnad ^{i förväntligt stånd} dels af stock, dels af korsvirke och bräder, uppförd år 1835, till byggd 1886 under tak af bräder och mellanlag af näfver målad med slampfärg. Huset som är 25 1/2 alm långt, 3 1/2 alm bredt och 6 alnar högt innehåller 3 stycken vedlådor, fåhus, klåset, förstuga och stall. Värderas jämte däri väggfast inredning till	300	300
Summa Mark	2,000	2,000

<u>Sammandrag af forestående værden.</u>		
Huset N ^o 1.	1700	1700.
N ^o 2.	300	300.
Summa Mark	2000.	2000.

Utom af den opptagne till försäkring anmälda hus finnes ej någon annan byggnad på tomten
 Hvarken på tomten eller i dess grannskap finnes några sådantfarliga inrättningar
 Några träd eller buskar finnes ej på tomten.

Kristinestad den 29 Aug.
 1890,
 Johan J. Johansson
 Triskare

Således befestigadt och värderadt, samt att den i instrumentet upptagne brandredskap finnes åfallet att tillgå och är i behörigt skick, intygas. Kristinestad, den 1. September 1890.

Gust. Thunberg
 Gustaf J. Hartman
 J. Emil Strandberg

Att virket till de i anslående instrumentet beskrifna byggnader är andamånsrentligt och färdvarligt, afven äro de öfriga materialerna andamånsrentliga och dagoverkostnaderna afven upptäckande med de å orten gängbara priser, intygas.
 Kristinestad, datum som ofvan.

Gust. Thunberg
 agent.

Beskrifning.

Tomten N° 76 i första kvarteret. Dess innehåll samt därå befintliga byggnader äro i värderingsinstrumentet närmare beskrifna, å inkörsport.

Tomten N° 60 i samma kvarter

A. Uthusbyggnad af stock

Tomterna N° 61 to 75 i samma kvarter.

B. Invänings trädhus

C. Uthusbyggnad af stock

D. dito — dito

Tomten N° 77 i samma kvarter.

E. Invänings trädhus

F. Uthusbyggnad dels af stock, dels af korvrike och bräder

Tomten N° 78 i samma kvarter.

G. Uthusbyggnad af stock

Tomten N° 79 i samma kvarter.

H. Invänings trädhus

J. dito — dito

K. dito — dito

Tomten N° 88 i samma kvarter.

L. Uthusbyggnad af stock.

Afståndet byggnaderna emellan på tomten N° 76, är:
 Från huset N° 1 till huset N° 2. 52³/₄ Alnar

Afståndet byggnaderna vid samma tomtes yttre linie till närmaste hus å kringliggande tomter 25 Alnar

Från huset N° 1 till huset H-vst 12¹/₂ Alnar

N ^o 1	L.	10 ¹ / ₄
N ^o 1	E.	40 ¹ / ₂
N ^o 1	D.	43
N ^o 1	F.	49
N ^o 1	G.	57
N ^o 1	C.	57

Från huset N ^o 1. till huset K.		65 Alnar
N ^o 1.	B.	68
N ^o 2.	D	2 1/2
N ^o 2.	F	16 1/4
N ^o 2	C	19
N ^o 2	B	31
N ^o 2	E	33
N ^o 2	A	36
N ^o 2.	H & J	58 1/2

Kristinestad dag som oöfvar.
 Johan Johansson

Förstående planterings och desto förande
 uppgifternas riktighet bekräftar. Kristinestad, den
 1. September 1890.

Gust. Henberg.

Uträkning på årliga inträdesafgiften i Fla²
 dernas Allmänna Brandstödsbolag för gårdens
 N° 76. vid Hållfastska gatan i första kvarteret
 af denna Kristinestad, tillhörig Tioharen Jo.
 han Johansson.

Dit god- känd förfärd ringse- loppet i Mark		Afgift för 1000. mark förfärd ringse- loppet		Årliga inträdes afgiften	
		Mark för	Mark för	Mark för	Mark för
1700.	Huset N ^o 1. i 6 ^{te} klassen	7.	"		
	Summa	7.	"	11.	90.
300.	Huset N ^o 2. i 7 ^{de} klassen <small>för värdhet + 10</small>	8.	"		
	Summa	8.	-	2.	40
Summa 2,000.		Summa årlig inträdesafgift		14.	30.

Kristinestad, den 3. September 1890.

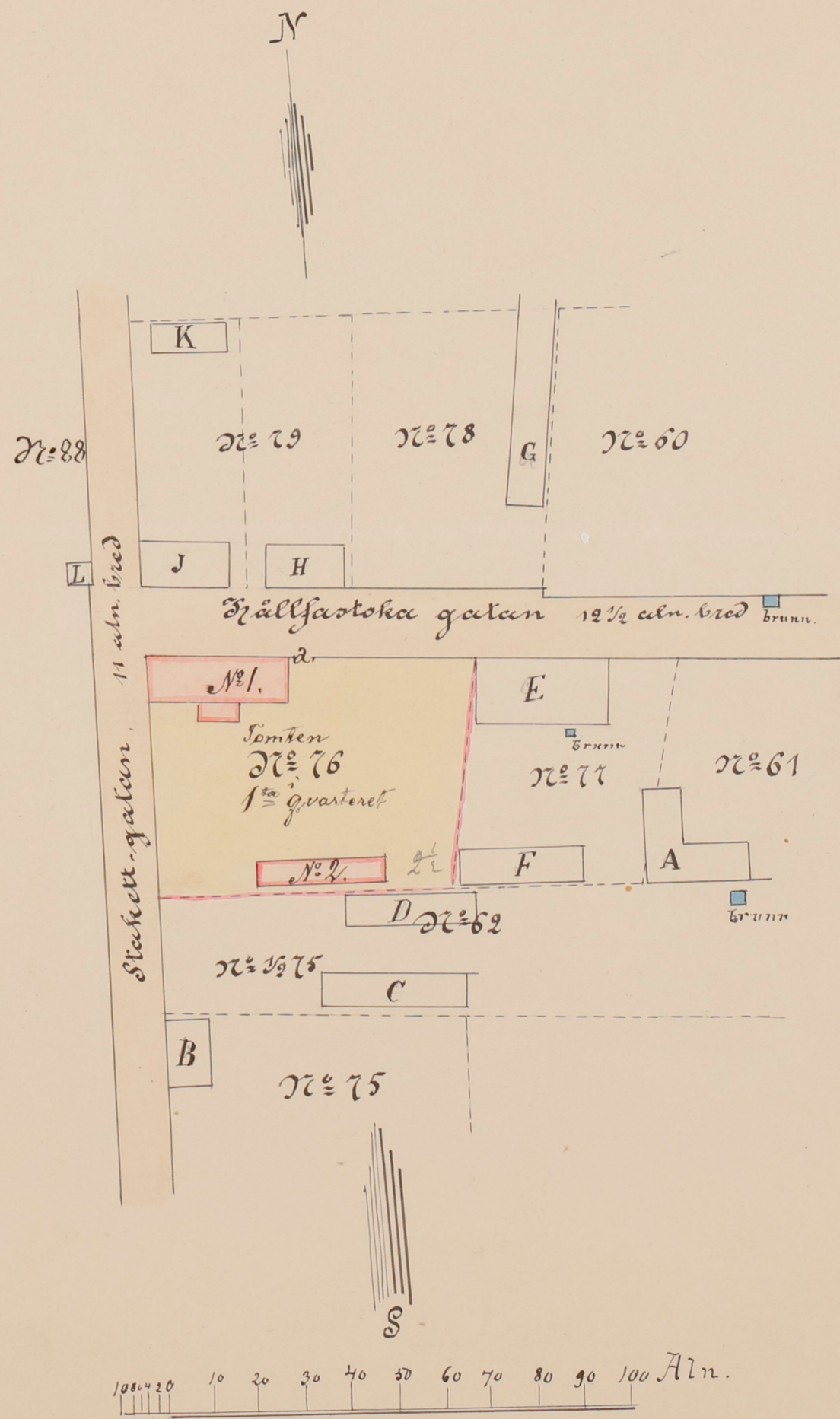
Gust. Henberg.

105-11
 110
 144
 13:08

584
 240
 144

Plan af åbyggnaedernas läge å
 Fiskaren Johan Johanssons
 ägande gård N° 76 i 1^{sta} kvarteret af
 Kristinestad, samt närliggande hus.

ler kunskap, anställa syn på stället samt hos direktionen föreslå den förhöjning i årsafgiften, som anses böra ega rum.

§ 24. Inom gård, hvars åbyggnad, hel och hällen eller till någon del, är i bolaget försäkrad, skola finnas två brandämbar, nödigt antal stegar äfvensom på landet derjemte två brandhakar. Gård i stad med boningshus af flere än en våning eller försäkrad i bolaget till högre belopp än åttatusen mark eller der någon i högre grad eldfarlig handtering bedrivs äfvensom lägenhet på landet, hvarest ria finnes på mindre än etthundra almars afstånd från den försäkrade åbyggnaden, bör dessutom vara försedd med en ändamålsenlig portativ slangspruta. Från dessa allmänna föreskrifter kan direktionen likväl i förekommande fall efter pröfning afvika i så måtto, att direktionen må älägga egare af gård, hvars åbyggnad består af större och dyrbara hus eller inrymmer synnerligen eldfarlig inrättning eller som är trängt bebyggd, äfvensom egare af fabrik att anskaffa verkssammare eldsläckningsredskap; och tillkommer det direktionen att vid försäkringens meddelande, i enlighet med dessa grunder, bestämma antalet och beskaffenheten af den redskap, som alltid bör finnas i gården, samt tillika förelägga egaren lämplig tid och vite af högst etthundra mark för anskaffandet af den sålunda nödig ansedda redskap, om hvars befintlighet och duglighet bevis icke förefinnes i de inkomna försäkringshandlingarne. Vitet uttages på sätt om afgifterna i § 31 föreskrifves och tillfaller bolagets kassa.

§ 25. Till utronande deraf, huruvida egendom, som är i bolaget försäkrad, fortfarande har det värde, hvilket åsatts densamma, och om tak, eldstäder och eldsläckningsredskap äro behörigen vidmakthållna, skall syn å densamma auställas på de tider och i den ordning, som nedanföre nämnas. Denna syn, hvarest äro de förändringar, hvilka husen möjligen undergått i hänseende till granskap, användning eller till olagligt upplag af eldfarliga ämnen o. s. v., skola anmärkas, förrättas hvar tionde år, men å bruk, fabrik eller i högre grad eldfarlig inrättning hvar tredje år, i stad af vederbörande agent med biträde af de i § 9 omnämnda värderingsmän samt vid syn å bruk, fabrik m. m. äfvensom på landet af två utaf agenten utsedde, å orten bosatte sakkunnige och trovärdige personer i närvaro af agenten eller, derest han är förhindrad, af den han eller direktionen dertill förordnat. Besigtningen och instrumentet deröfver skall omfatta äfven den del af egendomen, hvilken möjligen efter senaste syn blifvit i bolaget försäkrad. Alla förändringar, hvilka kunna påkalla afgiftens förhöjande eller försäkringsbeloppets nedsättning, skola äfven dervid anmärkas.

Syneinstrumentet bör af agenten till direktionen insändas. Finner direktionen instrumentet bristfälligt eller anledning förekomma till vidare upplysningars införande, ege direktionen meddela vederbörande de närmare föreskrifter i saken, hvartill omständigheterna föranleda.

I ersättning för sådan förrättning skall af husegare erläggas till agenten fyra samt till hvardera biträdet två mark äfvensom, då egendomen är belägen på landet, skäligt dagtraktamente samt resekostnadsersättning. Lösen för instrumentet eger icke rum, om huset befinnes till inredning och omgifningar oförändradt, men om sådana förändringar inträffat, som böra i instrumentet beskrifvas och verka till förändring i årsafgiften, må agenten för hvarje ark af instrumentet beräkna sig till godo lösen med två mark. Dessa afgifter må, i händelse af treska, på direktionens begäran, hos vederbörande utmätas.

§ 26. Försäkringstagare, som vill ur bolaget utträda, antingen för all den egendom, hvarå han har försäkringsrätt, eller endast för någon del deraf, gifve genom agenten denna sin önskan skriftligen tillkänna hos direktionen. Kan han derhos styrka att gården eller lägenheten icke är med inteckning till säkerhet för fordran besvarad, eller att samtliga in-teckningshafvare gifvit sitt samtycke till uppsägningen, eger direktionen bifalla hans ansökning, hvarefter han afgår ur bolaget vid räkenskapsårets slut, ifall uppsägningen skett minst en månad förut, men först vid följande årets utgång, om uppsägningen skett senare. I hvardera fallet är han för hela den återstående tid, hvarunder han således kommer att i bolaget kvarstå, skyldig att erlägga stadgad inträdes- eller årsafgift äfvensom de extra afgifter, hvilka till följd af under samma tid eller dertförinnan inträffade brandskador kunna honom påföras, likasom han är berättigad till ersättning för brandskada, som derunder öfvergår den försäkrade egendomen. Innan nämnda tid tilländagått, kan uppsägningen återkallas och anses då såsom icke skedd.

§ 27. Om försäkradt hus nedtages eller flyttas till annan plats, upphör försäkringen att vara gällande.

§ 28. Förstöres försäkrad egendom på sätt i § 32 omnämles, upphör egaren att för densamma vara delegare i bolaget. Vid mindre brandskada afgår han endast för den del af försäkringsbeloppet, som i ersättning tillerkänts honom.

§ 29. Den inträdesafgift, som, sedan detta reglemente träd i gällande kraft, blifvit försäkringstagare påförd, skall af honom till bolaget utgöras i fem års tid, det är, då han i bolaget inträdt, inberäknadt. Förhöjning å förut faststald inträdesafgift skall likaledes i fem års tid erläggas.

Skulle reservfonden så nedgå, att dess behållna kapital, grundfonden oberäknad, ej uppgår till två procent af bolagets ansvarssumma, äro alla dåvarande delegare, utan afseende å tiden då de inträdt eller antalet af de inträdesafgifter, som af dem inbetalts, skyldige att erlägga extra afgift intill dess reservfonden uppbringats till sagda belopp. Denna extra afgift utgår efter behof årligen till lika belopp med eller sällten af ett års inträdesafgift.

Ej må mer än ett års inträdesafgift under samma kalenderår delegare affordras; ej heller inträdesafgift hos honom uttagas de år, då hel extra-afgift erlägges, eller till högre belopp än hälften de år, då half extra-afgift utgöras.

Vill försäkringstagare på en gång afbönda sig afgifter för flere år, eger han tillgodoräkna sig för hvad sålunda öfverbetas fem procent för.

§ 30. De i detta kapitel omnämnda afgifter skola, med undantag af inträdesafgiften för första året, hvarom särskildt är stadgad, inbetalas senast den 15 September, i Helsingfors till bolagets kassa, men i öfriga städer till vederbörande agent samt, i fall egendomen är belägen på landet, till agenten i närmaste stad eller ock, om delegare så för godt finner, omedelbart till direktionen, då afgiften emottages af kassören.

§ 31. Försummar försäkringstagare att afgift inom förfallotiden inbetala, varde densamma då förhöjd med fem procent af dess belopp och jemte denna förhöjning, som äfven tillfaller bolagets kassa, utmätt hos den försumlige i den ordning Kejsrerliga brefvet den 14 Juni 1834 § 1 föreskrifver, dock eger utmätning icke rum, om brandskada emellertid inträffat å egendomen. Befinnes vid anstald utmätning bolagsman eller hans rättsinnehafvare sakna all tillgång till den förfallna afgiftens erläggande, vare försäkringsrätten förlorad, derest icke vederbörande in-teckningshafvare eller ny egare inom tre månader, efter det de genom direktionens föranstaltande fått del af exekutors bevis öfver utmätningen eller ock blifvit om samma utmätning af exekutor underrättade, inbetala den oguldna afgiften med sex procents ränta från förfalldagen. Brister tillgång endast för en del af afgiften, varde egendomens försäkringsbelopp i samma förhållande nedsatt, så fram icke ny egare eller in-teckningshafvare medelst åtagen och inom nyssnämnde tid verkstald inbetalning af det bristande vinner försäkringens bibehållande vid dess fulla belopp. Uppstår vid utmätningen fråga om företrädesrätt till tillgångarne eller åro dessa upplåtna till den betalningsskyldiges borgenärer, då förhållas som lag i thy fall stadgar.

Vill bolagsman inbetala en del, större eller mindre, af afgift, som är till betalning förfallen, vare detta honom obetaget, men med det bristande förhållas på sätt här ofvan stadgas. Sådan ofullständig betalning behöfver likväl endast på sjelfva förfalldagen emottagas.

§ 32. Bolaget ersätter all brandskada å försäkrad egendom ehvad skadan är förorsakad genom sjelfva branden, åtgärder vidtagna för densammans släckning eller hämnande, äfvensom skada i följd af åskslag eller explosion, äfven der antändning icke egt rum. Men är skadan förorsakad af explosion å militärens krut- eller patronförråd och har antändning icke egt rum eller inträffar brandskada under krig och har sin orsak uti vidtagna anfälls- eller försvarsåtgärder, gifver bolaget icke ersättning; dock frikallas egaren i detta fall från utbetalningen af så stor del af alla honom påförda men ännu ej erlagda afgifter, som motsvaras af den brandskadade egendomens värde, samt vare för denna del från bolaget skild.

§ 33. Bolagsman i stad, hvilken lidit brandskada, bör derom anmäla hos vederbörande agent samt tillika aflemna skriftlig uppgift på allt, som af den försäkrade egendomen efter branden finnes i behåll, hvarefter det åligger agenten att fordersammast föranstalta besigtning och värdering å stället, att i agentsens öfvervaro förrättas genom de värderingsmän, hvilka i §§ 9 och 13 omnämles. Öfver förrättningen, hvarvid den brandskadade sjelf eller genom ombud bör närvara, skall agenten genast uppsätta ett värderingsinstrument, upptagande brandens utsträckning å tomten, beskaffenheten af brandskadan derstädes samt beloppet af den brandskadeersättning, som bör af bolaget utgifvas för hvarje särskild del af åbyggnaden. Detta instrument jemte en noggrann berättelse öfver branden, den timade brandskadan och värderingens belopp skall agenten senast å åttonde dagen efter förrättningens afslutande insända till direktionen, hvilken det sedan tillkommer att ofördröjligen granska förrättningen i alla dess delar och öfver bolagets ersättningsskyldighet samt försäkringshafvarens rätt till ersättning besluta.

§ 34. Har försäkradt hus nedbrunnit eller så förstörts, att detsamma icke utan nybyggnad kan återupprättas, eller får den brandskadade byggnaden, enligt gällande byggnadsordning, icke mera å samma plats kvarstå, då öfvertager bolaget hvad af husets försäkrade tillhörigheter efter branden tilläfvventyrs kvarblifvit och utbetalar till försäkrings- eller in-teckningshafvare dem tillkommande ersättning, dock att der grundmurar och källare kvarstå i det skick att de befinnas fullt uppfylla sitt ändamål samt få å samma plats bibehållas, någon annan ersättning för dessa icke gifves, än hvad å dem erforderliga reparationer pröfvas kosta. Men skulle det, som af försäkradt hus efter branden kvarblifvit, befinnes i det tillstånd att huset med större eller mindre reparationer eller tillsatser åter kan i sitt förra skick försättas, bestämmes ersättningens belopp efter det värde, hvilket den skadade egendomen vid försäkringen åsatts.

§ 35. Åtnöjes ej den brandskadade eller direktionen med besigtningssmännens utlåtande och värdering, må saken af den missnöjde hänskjutas till pröfning, dock att der grundmurar och källare kvarstå i det skick att de befinnas fullt uppfylla sitt ändamål samt få å samma plats bibehållas, någon annan ersättning för dessa icke gifves, än hvad å dem erforderliga reparationer pröfvas kosta. Men skulle det, som af försäkradt hus efter branden kvarblifvit, befinnes i det tillstånd att huset med större eller mindre reparationer eller tillsatser åter kan i sitt förra skick försättas, bestämmes ersättningens belopp efter det värde, hvilket den skadade egendomen vid försäkringen åsatts.

§ 36. Vid brandskada å landet skall anmälan derom ske hos agenten i närmaste stad samt värderingen förrättas i den ordning §§ 10 och 13 föreskrifva, men för öfrigt de om brandskadeersättning i stad gällande föreskrifter lända till efterrättelse.

§ 37. Direktionen eger, sedan laglig utredning i saken vunnits, pröfva och afgöra, huruvida ersättning för inträffad brandskada bör försäkringstagare tillerkännas eller icke; dock får den med direktionens beslut missnöjde underkasta detsamma pröfning af domstol eller kompromiss, honom äfven obetaget att hänskjuta saken till afgörande af bolagsstämma i den ordning § 77 för sådan händelse stadgar.

§ 38. Lemningarne efter branden skola af den brandskadade i samråd med agenten behörigen vårdas intill dess ärendet om brandskadeersättningens belopp blifvit slutligen afgjort; och må han under tiden ej vidtaga annan åtgärd med desamma än hvad till deras vård befinnes nödigt. Felar den brandskadade häremot, hafve förvärvat sin rätt att draga ersättningsärendet under gode mäns pröfning.

Vid enahanda äfventyr åligger det ock honom att, om direktionen det fordrar, vid domstol med ed fästa riktigheten af sin till agenten lemnade uppgift om lemningsarne efter branden. Är han frånvarande eller annars hindrad att sådant fullgöra, vare den, som för öfrigt bevakat hans rätt i saken, jemväl skyldig att slik ed aflägga, vid förenämnda påföljd om han undandraget sig edgången. Har emellertid något från förberörda uppgift afsigtligen utelemnats, godtgöre försäkringstagaren bolaget fyradubbla värdet deraf.

Alla de lemningsarne efter branden, hvilka enligt besigtningmännens utlåtande eller kompromissens utslag skola af bolaget öfvertagas, varde derefter fordresammast på fördelaktigaste sätt försälda för bolagets räkning.

§ 39. Sedan brandskadeersättningens belopp blifvit i ofvan föreskrifven ordning slutligen fastställt, utbetalas ersättningen ofördröjligen efter afdrag af ej mindre det, som den brandskadade möjligen är bolaget skyldig i oguldna inträdes- och extra-afgifter, utan ock den brandskadades egen andel i ersättningen för skada å eget och annans hus i och för den brand, hvarvid han skadan led. Härvid iaktages att, der afgifter för två eller flere år sålunda på en gång till bolaget erläggas, ränta å sådana medel ersättes den brandskadade med fem procent för året.

§ 40. Saknar bolagets kassa tillgång att fastställt brandskadeersättning gälda, må medel för ändamålet af direktionen upplånas. Obligationslån eller lån å längre återbetalningstid än två år må dock icke utan bolagsstämmas begifvande upptagas. Intill dess erforderliga medel anskaffats, eger direktionen till den, som är berättigad att brandskadeersättning lyfta, eller till ordres i bolagets namn utfärda skuldförbindelser å ersättningens belopp, lydande efter önskan å större eller mindre summor, dock ej under femhundra mark, att jemte ränta efter fem för hundra om året å viss dag senast ett år efter utgifvandet infrias. Varder dylik förbindelse ej på förfallodagen hos direktionen till inlösen företedd, upphör den att derefter löpa med ränta.

§ 41. Brandskadeersättning utbetalas till försäkringshafvaren när styrkt blifvit att den brandskadade egendomen icke är med inteckning till säkerhet för fordran besvärad, eller ock inteckningshafvaren medgifvit summans lyftande. I motsatt fall innehålles hvad emot den intecknade fordran svarar, hvilket till inteckningshafvaren utgifves, derest icke jäf emot fordrans riktighet göres eller tvist om bättre rätt till ersättningsmedlen uppstår, då frågan å domstols afgörande ankommer. Är inteckningshafvarens vistelseort eller han sjelf okänd, eller uppehåller sig inteckningshafvaren utom Finland och anmäler sig icke hos direktionen inom sex månader efter det direktionens kungörelse om brandskadan varit i Finlands officiella tidningar införd, eger direktionen att till försäkringshafvaren eller den honom företräder utgifva medlen emot godkänd säkerhet för deras återbetalning, i fall sådan på grund af laga kraft vunnet utslag kan komma att honom åligga. Af den brandskadades bestämmande och begäran beror i hvarje särskildt fall, huruvida brandskadeersättningen skall utbetalas ur bolagets kassa eller genom vederbörande agent, i hvilket senare fall medlen afsändas till agenten.

§ 42. Bolagsman, som lagligen öfvertygas att hafva uppsätligen anlagt eller anlägga lätit den brand, hvarigenom hans i bolaget försäkrade egendom förstörts eller skadats, hafve förverkat icke allenast sin rätt till ersättning för samma skada, utan ock all vidare delaktighet i bolaget. Lag samma vare om han blifver förvunnen att hafva genom grof och uppenbar vårdslöshet med eld vållat brand i sitt eget hus. Varder i sådant mål värjemålsed honom ålagd och har han antingen gått eden eller derifrån vunnit befrielse, eller ock aflidit före dess afläggande, eller kan edgång honom icke ombetros, eller har han för bristande laga bevisning ej kunnat å saken fällas, i alla dessa fall skall brandskadeersättning utgifvas. Medlen utbetalas dock icke anorlunda än emot godkänd säkerhet, derest utslaget, hvarigenom han af en eller annan anledning frikänts, emot honom drages under högre rätts pröfning.

Har försäkringshafvare vidtagit i § 23 ömförmäld förändring å den försäkrade egendomen, utan att hafva af direktionen dertill utverkat sig tillstånd, och kan det utredas att eldsvåda, som derefter öfvergått egendomen, i följd af sagde förändring uppkommit, hafve förverkat sin rätt till ersättning för den lidna skadan.

§ 43. Var hus, som genom eldsvåda skadats eller förstörts, med inteckning besväradt, njute inteckningshafvaren, ånskönt bolagsman sin rätt förverkat, godtgörelse för sin fordran ur den

ersättning, som eljest bort för egendomen utgå, såframt icke motsvarande betalning erhålles af annat brandförsäkringsverk eller från annan gäldenären tillhörig egendom. Men i händelse inteckningshafvare lagligen öfvertygats om att hafva sjelf anstiftat eller vållat branden eller deri varit delaktig, vare äfven han förlustig dylik rätt till godtgörelse ur brandskadeersättning.

För hvad i bolaget i dessa fall till inteckningshafvare utbetalt, eger bolaget hålla sig till försäkringshafvaren.

§ 60. I hvarje stad har bolaget en agent och, der så erfordras, för honom äfven en suppleant, hvilka astagas af bolagsdelegarene i staden genom val inför magistraten, som i sådant afseende låter genom kungörelse inför sig uppkalla alla i staden bosatte delegare, hvarefter rösterna vid valet beräknas efter hufvudtalet samt den, hvilken sålunda utses till agent eller suppleant, undfår konstitutorial af direktionen. Bemälda bolagsdelegare aflöna agenten och suppleanten, på sätt de med dem kunna öfverenskomma, samt ansvara alla för en för de medel, agenten eller suppleanten kan omhänderfå. Har agent eller suppleant förlorat bolagsdelegarenes förtroende, må de utan vidare omgångar skilja honom från befattningen samt anmäla då hos direktionen annan person i den afgångnes ställe. Visar agent eller suppleant uppenbar vårdslöshet vid handhafvandet af den honom anförtrödda syssla, eller uraktlåter han att hörsamma direktions befalningar, eller befinnes han i märkelig mon åsidosätta bolagets allmänna fördelar, kan äfven direktionen honom från hans befattning entlediga, och bolagsdelegarene i staden vare då pligtiga att annan person i hans ställe utse.

§ 61. Agent tillkommer att af bolagsmännen inom hans agentur uppbära föreskrifna afgifter enligt af direktionen tillställda debetsedlar, hvilka, efter fullgjord betalning, quitterade till den betalande aflemnas. I början af hvarje månad eller oftare, om direktionen så förordnar, skall agenten till direktionen insända alla de medel, som han under nästförlidne månad för bolagets räkning uppburit, jemte en specifik förteckning öfver desamma i två exemplar, af hvilka det ena derefter till agenten återsändes, försedt med kassörens qvitto och kamrerarens annotation. Vid levereringen af September månads uppbörd åligger det agenten, vid äfventyr af egen betalningsskyldighet, att återsända alla de debetsedlar, som vid månadens slut voro hos honom kvarliggande.

I Helsingfors stad eger agenten icke uppbära andra afgifter än den inträdesafgift, som vid ansökning om ny försäkring eller förhöjning af förut fastställt försäkringsbelopp skall för första året erläggas. Alla öfriga afgifter för försäkrad egendom, belägen i sagde stad eller inom dess agentur, skola ovilkorligen inbetalas omedelbart till bolagets kassa.

§ 68. Å den utsatta dagen ega revisorerne sammanträda i direktionens embetsrum. Direktionen aflemnar då till dem en skriftlig berättelse öfver förvaltningen under det år, hvarom fråga är, jemte det af kamreraren upprättade bokslutet och dertill hörande räkenskaper; hvarutom direktionens protokoll och diarier samt alla de handlingar för öfrigt, hvilka revisorerne kunna för sig finna nödige, böra dem tillhandahållas. Direktions samtliga tjänstemän äro ock skyldige att tillhandaga revisorerne med de upplysningar och det biträde, som desse kunna under granskningens fortgång finna anledning att af dem anhölla. Bolagsman är ock berättigad att under revisionens förlopp af revisorerne åska upplysningar rörande bolagets förvaltning samt skriftligen framställa de anmärkningar, hvartill han kan finna sig befogad.

§ 77. Finner bolagsman sig missnöjd med någon af direktionen vidtagen åtgärd eller önskar han till bolagsstämma hänskjuta fråga om brandskadeersättning, stående honom fritt att, äfven om ärendet icke upptagits i den om bolagsstämman utfärdade kungörelse, sådant till pröfning vid bolagsstämman anmäla; dock åligger det honom att senast åtta dagar före bolagsstämmans början till direktionen skriftligen inlemna sina påståenden, hvilka derefter af direktionen, jemte egen förklaring, öfverlemnas till bolagsstämman, som eger meddela den rättelse, hvartill skäl möjligen förefinnes.

§ 88. Skulle till följd af delegares afgång ur bolaget eller försäkringsbeloppens nedsättning sammanräknade värdet af den återstående i bolaget försäkrade egendomen nedgå till femtio millioner mark eller derunder, eller har bolaget lidit förluster, för hvilkas ersättande utöfver bolagets reservfond extra afgift, motsvarande ett års inträdesafgift måste under tjugu år eller längre tid af bolagsmännen utgöras ankommer det på ordinarie eller extra bolagsstämma att besluta huruvida bolaget skall fortfara eller upphöra. Beslut om bolagets upplösning gånge likväl ej till verkställighet, derest icke detsamma vid en följande bolagsstämma biträdes af minst två tredjedelar af de i beslutet deltagande rösterna.

§ 89. Upplöses bolaget, fullgöre bolagsmännen ej dess mindre sin förbindelse att i enlighet med detta reglemente ersätta all den brandskada, som före upplösningen timat.